

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2013. gada 20. jūlijs – 26. jūlijs

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 27 (1301)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Eiro - vienotības elements
(3. lpp.)

**Repše partiju
dibinās gadmijā**
(4. lpp.)

Saruna ar leģendu
(7. lpp.)

**Uzplaucis latviešu
kultūras skaistākais zieds**
(8. lpp.)

Maestro bez frakas. Dirigējot mēģinājumā

Roberts Zuika: *Esmu trimdinieks, leģionārs un par visu visvairāk vēlos, lai pasaule saprastu – mēs gājām aizstāvēt savu tēvu zemi, savu pašlepnumu un pašcieņu. Mūsu doma bija vienīgi tā – kā to dzejas rindās izteikusi Zinaīda Lazda: “Kad naidnieks savu kāju uz manas zemes liek,/Es naida liesmas krāju,/ Viss gaisss kā uguns tiek!”*

Interviju ar maestro Robertu Zuiku lasiet 7. lpp.

Foto: Imants Urtāns

Roberts Zuika: *Cik spēka pilni bija dziedātāji un dejotāji! Ne jau tas fiziskais dejas solis bija tas svarīgākais – pati svarīgākā bija tā izjūta, ar kādu tas tika likts.*

Aicinājums piedalīties tautas garamantu saglabāšanā

„Rīga 2014” kultūras vasarnīcā Esplanādē notika Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta „Zudusi Latvija” prezentācija, un tās laikā iedzīvotāji tika aicināti papildināt kolekciju ar jaunām fotogrāfijām.

Aicinām Latvijas iedzīvotājus ieskatīties savos un tuvinieku albumos un aktīvi iesaistīties *Zudusi Latvija* kolekcijas papildinā-

šanā ar vēsturiskām un arī mūsdienu fotogrāfijām, kurās atspoguļoti Latvijai svarīgi notikumi, nozīmīgi arhitektūras, mākslas un infrastruktūras objekti, saimnieciskas būves, pilsētu un citu apdzīvotu vietu skati, ainavas, personas un sajūtas, kas ir gan privātas vizuālas atmiņas, gan kopīgas atmiņas daļa. Fotogrāfijas nereti ir vienīgās liecības, kurās varam aplūkot zudušās vai pārmaiņu skartās vērtības, pazīt vai nepazīt saftografētās vietas, ielūkoties cilvēku sejās, kas saista arī tos, kuŗi ar šiem cilvēkiem nekad nesastapsies.

Jūsu albumos ievietotajām fotogrāfijām ir kultūrvēsturiska vērtība. Neizmetiet tās. Skenējiet vai

atnesiet uz Rīga 2014 telpu Esplanādē skenēšanai un publicēšanai projekta *Zudusi Latvija* vietnē.

Projekta *Zudusi Latvija* vietnē www.zudusilatvija.lv ir tiešsaistes interaktīvs resurss, kuŗa lietotāji ir arī tā satura veidotāji - ikviens reģistrēts lietotājs var pievienot fotogrāfiju ar apraksta informāciju no savas personiskās kolekcijas. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar bibliotēkām, muzejiem, kultūras mantojuma aizsardzības un saglabāšanas organizācijām un arī privātpersonām. Portāla *Zudusi Latvija* saturā ir ietverta unikāla informācija par zudušām un pārmaiņu skartām Latvijas kultūrvēsturiskām vērtībām vēsturiskās un mūsdienu fotogrāfijās.

RADI UN DRAUGI
VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ “RADI UN DRAUGI”!

Dalīsimies atmiņās par Salas novada kultūrvēsturi!

Sēlpils pagasta gleznainajā Zvejnieklīcī pie Daugavas 27. jūlijā notiks tradicionālie Salas novada Daugavas svētki, kas vienmēr ir kupli apmeklēti. Visas dienas garumā gan uz ūdens, gan brīvdabas estrādē notiks plaša kultūras un sporta aktivitāšu programma. Svētku laikā varēs arī iepazīties ar bagātīgo Sēlpils 805 gadu vēsturi.

Kopš 2009. gada pēc administratīvi teritoriālās reformas Sēlpils pagasts ir iekļauts Salas novadā. Jau otro sasaukumu novada domes priekšsēde ir Irēna Sproģe, kuŗas vadībā ir labiekārtots Zvejnieklīcis un uzcelta jauna estrāde. Novads ir Sēlijas reģiona daļa un tūristu iecienīta vieta, jo tam ir bagāta kultūrvēsture. Sēlijā bijis desmitiem lielu pilskalnu un piļu. Par reģiona centru vēsturnieki uzskata Sēlpili (*Selburg*), kas par apdzīvotu vietu minēta 1208. gadā Indriķa chronikā. 13. gadsimta 50. gados Livonijas ordenis pakļāva kultūrvēsturisko Sēliju, kuŗā bija ietverta gan Sēpils, gan arī tagadējā Salas pagasta teritorija. 14. gadsimta beigās Livonijas ordenis savu ietekmi Sēlijā nostiprināja, uzceļot pili. Pēc mūŗa pils uzcelšanas te atradās Sēlpils fogta darbības centrs. Vēlāk Sēlpils tika iekļauta Kurzemes hercogistes teritorijā. 16. gadsimta beigās Kurzemes hercogs Gotthards Ketlers savā testamentā hercogisti sadalīja saviem dēliem un nākamajam Zemgales her-

cogam, centru nosakot Sēlpili. 17. gadsimta sākumā pie Sēlpils pils jau veidojās plaukstoša pilsēta, kas 1621. gadā no hercoga Frīdriha Ketlera saņēma pilsētas tiesības. Liktenīgs pilsētai bija 1704. gads, kad Ziemeļu kaŗa laikā tā tika nopostīta. Zem šodien vēl redzamajām Livonijas ordeņa pils drupām atradusies sēļu galvenā pils. Senais pilskalns ar pilsdrupām atradās Daugavas kreisajā krastā pretī Oliņkalnam, bet, kad tika uzcelta Pļaviņu HES (1961 – 1966), tas stipri cietis un tagad ir kā sala upes vidū.

Sēpilij šogad aprit 805 gadi, bet 2008. gadā, svinot astoņsimtgadi, atklāts jubilejas piemiņas akmens.

Sēpils pagasts ir bagāts ar kultūrvēsturiskiem objektiem. Šeit ir Dziesmu svētku himnas „Dziesmai šodien liela diena” komponista **Pēterā Barisona (1904 - 1947) priede**, pie kuŗas 1947. gada 13. jūlijā aprāvās viņa mūŗš - pusceļā, braucot uz kapiem pie māmuļas. Tagad blakus priedei uzlikts komponistam veltīts piemiņas akmens. P. Barisona atdusas vieta atrodas Sēlpils kapos, kur uzstatīts mākslinieka Laimoņa Blumberga veidots pieminēklis.

Viens no arhαιoloģijas, senatnes pieminēkliem un iespaidīgākajiem Sēlijas pilskalniem ir Pormaļu Sudrabkalns – 26 m augsts kalns ar stāvām malām. 1922. gadā to pirmoreiz aprakstījis senatnes pētnieks Karls Levis of

Viens no iespaidīgākajiem Sēlijas pilskalniem - Pormaļu Sudrabkalns (26 m augsts) ir Latvijas arhαιoloģijas pieminēklis

Menars, bet dažus gadus vēlāk tas nonāca pilskalnu pētnieka Ernesta Brastiņa (1892 – 1942) uzmanības lokā. Plašāki apraksti lasāmi arhαιologa Juŗa Ūrtāna grāmatā „Augšzemes pilskalni” (2006). Savukārt Ruta Avotiņa izveidojusi novadpētniecisku vietvārdu vārdnīcu „Sēpils pagasts. Daba, iedzīvotāji, apdzīvotās vietas, vēsture” (2003), bet filoloģijas maģistre Ligita Ābolniece sakopojusi Salas pagasta vēsturi grāmatā „Salas pagasts laiku lokos” (2007).

Tagad Sēpils un Salas pagasts apvienoti vienā Salas novadā. Tāpēc tā domes priekšsēde Irēna

Sproģe un deputāti uzticējuši Ligītai Ābolniecei turpināt darbu, bet nu jau visa novada vēsturi sakopojot vienotā izdevumā. Viņas kontā ir 13 grāmatas (arī dzeja un proza), piecas no tām ar dokumentālu un novadpētniecisku ievirzi.

Ligita Ābolniece dzīvo Salas pagasta ciemata centrā un ir gandarīta, ka nu viņai būs iespēja iepazīt Sēlpils pagastu, kā arī papildināt informāciju jau izdotajai Salas pagasta grāmatai. Autore aicina ikvienu novadnieku, arī tos, kuŗi kādreiz dzīvojuši tagadējā Salas novada teritorijā, bet ir aizceļojuši uz ārvalstīm,

dalīties savās atmiņās. Viņa būs priecīga, saņemot atmiņu aprakstus, fotografijas un citus materiālus par dzīvi starpkaŗu brīvalstī, kaŗa gados, īpaši stāstus par izceļošanu no tēvzemes.

Ligita Ābolniece izsaka sirsnīgu pateicību tiem, kuŗi savas atmiņas ir jau atsūtījuši.

Lūgums materiālus sūtīt pa gaisa pastu: Salas novada domei, Susējas ielā 9, Sala, Salas pagasts, Salas novads, LV-5230, LATVIA, vai ar e-pastu: salaspag@salas.lv. Lai arī uzskatīs arī pa tālruni: +371 29167948.

Teksts un foto
Valijas Berkinas

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

LNPL prezidija sēde 2013/06

Prezidija sēde tika atklāta ar Lilijas Zobenā sveicienu un Ineses Auziņas-Smitas un LNPL dokumentācijas nozares informātīvu materiālu dāvinājumu vēstniekam Andrim Teikmanim un vēstnieka kundzei.

Pēc apsveikumiem vēstnieks sniedza pārskatu par notikumiem Latvijā un par darbu Apvienotajā Karalistē.

Par svarīgāko notikumu Latvijā tika minēti pieņemtie pilsonības likuma grozījumi, lai atļautu divpilsonību, ko ārvalstīs dzīvojošā Latviešu diaspora, kuŗa tagad ir plaši pārstāvēta dažādās vecuma grupās un ar daždažādiem dzīves gājumiem, bija vienlīdz dedzīgi gaidījusi. Vēstnieks ar īpašu prieku vērsa uzmanību uz veik-

mīgo sadarbību, kas veidojas starp „veco” trimdū un jauno „diasporu”.

Prezidija locekļi arī atskatījās uz Saeimas un Lielbritānijas parlamenta sadraudzības grupas vizīti, kuŗas laikā Saeimas deputāti tikās ar tautiešiem DVF Londonā namā jautājumu un atbilžu vakarā un ar Lielbritānijas parlamenta pārstāvjiem draudzīgā diskusijā *House of Commons* telpās. Vizītes nobeigumā notika apaļā galda diskusija, kuŗā īpašo uzdevumu vēstnieks Rolands Lapuķe sniedza izvērstu prezentāciju par latviešu diasporu, un pēcāk tā tika papildināta ar Dr. D. Dzenovskas un prof. Lindas *Mc Dowell* komentāriem par Latviešu trimdas viņiem Lielbritānijā.

Ar nožēlu jāatzīst, ka diskusija par šiem jautājumiem nebija iespējama, jo tikšanās reizē nebija klāt neviena pārstāvja no Lielbritānijas parlamenta. Radās jautājums par mūsu viesu mītnes pārvaldnieku interesi ar Latviešu diasporu saistītos jautājumos.

Atskatoties uz pēdējo jautājumu, jo svarīgāk ir apzināties tā darba būtiskumu, ko darījušas tādas trimdas organizācijas kā LNPL un Daugavas Vanagi, lai saglabātu latvisko mantojumu, kā arī jauno diasporas organizāciju sekmīgu iesaistīšanos šī darba turpināšanā.

Būtisks pārskata punkts ir Izglītības nozares paveiktais darbs, kas vainagojies ar Izglītības un zinātnes ministrijas financējumu

latviešu nedēļas nogales skolām 47 000 mārciņu apmērā, ko saņēma 36 skolas, tostarp deviņas no Lielbritānijas un deviņas no Īrijas. Šī darba būtiskums radot iespējas reimigrācijai, kā arī Latviešu diasporas tendenci koncentrēt Lielbritānijā. Vēstnieks A. Teikmanis izteica iespējamību izveidot izglītības atāseja vietu vēstniecībā.

Nozīmīgs ir arī Dokumentācijas nozares darbs, kas sniedz būtisku ieguldījumu akadēmiķu darbā, piedāvājot liecības pētījumiem un uzskates materiālus par latviešu dzīvi trimdā. Liela daļa šo materiālu ir nodoti mūŗeju un bibliotēku rīcībā Latvijā. Diasporas pētniecības darbs turpinās, šim mērķim šovasar Latvijā no-

tiek konferences „Latvieši pasaulē piederīgi Latvijai” un Diasporas studiju vasaras konference, kuŗas piedalās LNPL pārstāvji.

Kultūras nozare un Jaunatnes nozare, kā arī latviešu organizācijas ir sarūpējušas daudzus sariņojumus tūlīt pēc Jāņiem, kas tika svinēti daudzās Lielbritānijas pilsētās. Londonā notika ALSuk un LNPL rīkota Latviešu kultūras diena, drīz gaidāmas Puķubērnu dienas Mūŗmājās. Un, beidzot, Lidsā ir atvērta jauna skola un nodibināts pašdarbības teātris.

Siltu vasaru vēlot,
Kārlis Albergs,

LNPL Iekšējās informācijas un Administrācijas nozares vadītājs

Atceres dievkalpojums 16. jūnijā

Šā gada 16. jūnijā **Baltiešu padomei Lielbritānijā Sv. Džeimsa baznīcā notika dievkalpojums, pieminot Otrā pasaules kaŗa laikā no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas uz Sibīriju izsūtītos mūsu senčus.**

Sākot dievkalpojumu, triju Baltijas valstu vēstnieki aizdedza sveces. Tika lasītas lūgšanas, ko cilvēki bija rakstījuši ieslodzījumā. Šajos vēstījumos nav nedz dusmu, nedz bailu, ir uzticība Dievam un pateicība par katru

nodzīvoto dienu un cilvēku skaitumu, viņiem spējot izbaidīt dzīves burvību visskarbakajos apstākļos.

Šis ir arī skarbs vēstījums par trim mazām nācijām, kuŗu liktenis 20. gadsimta vidū dominējošām lielvalstīm un koalīcijām nebija nozīmīgs, tomēr Baltijas valstīm bija svarīga loma Padomju Savienības sabrukumā un pasaules vēsturē.

Šodien mūsu konstitūcijas bauda starptautisku atzinību,

mēs esam uzņēmti Eiropas Savienībā, mums beidzot ir tiesības brīvi pārvietoties un lemt savu dzīvi, bet šai brīvībai ir sava cena. Ilgāk nekā pusgadsimtu, kamēr Baltijas valstis cinījās par tiesībām dzīvot demokrātiskā valstī, rietumvalstīs ir piedalījušās brīvā tirgus veidošanā, kuŗā Baltijas valstīm nav bijusi paredzēta niša, kas tagad ir jāizcīna, pārvarot daudzas ekonomiskas, politiskas un morālas barjēras.

Piedaloties dievkalpojumā, trīs

paudzes atcerējās savus vecākus, teica viņiem paldies un atskatījās uz savu dzīvi un to cilvēku mūŗu, kuŗi piedzīvoja izsūtījumu un trimdū, saglabājot savu vecāku kultūru, lai varētu to nodot saviem bērniem un mazbērniem. Starp trijām paudzēm, kas uzaugušas dažādās valstīs, nenoliedzami ir daudz atšķirību, bet mūs vieno mūsu vēsture, kultūra un nesalauzams gars.

Šodien mēs varam būt lepni par sevi, mēs esam pārvarējuši

daudzus šķēršļus, saglabājuši savu kultūru, valodu un pavisam noteikti mēs varam būt droši, ka to nekad nezaudēsim. Lūkojoties nākotnē, ir svarīgi, lai pasaule ne tikai pieņemtu mūs savā vidū, bet arī atzītu Baltijas valstis par pilnvērtīgām dalībniecēm globālā ekonomikā un politikā. To mēs esam parādā cilvēkiem, kas izcietā represijas, lai mēs varētu dzīvot pilnvērtīgu dzīvi.

Kārlis Albergs

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Dombrovskis – kandidāts uz EK prezidenta amatu

Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) un Somijas premjērministrs Jirki Katainens šobrīd ir divi reālākie un visvairāk apspriestie Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amata kandidāti. Eiropas Parlamenta Eiropas Tautas partijas paziņojumā teikts, ka "Dombrovskas spēja izvest Latviju no krīzes ir viens liels viņa plūss. Otrs ir uzdrīkstēšanās un spēja ievest Latviju eirozonā, turklāt brīdī, kad tik daudziem ir bažas par eirozonas stāvokli, viņš ir izrādījis ticību Eiropas vienotajam projektam, - tas ir līdera cienīgi. Dombrovskis un Katainens ir centrālās figūras, kad tiek apspriests nākamais iespējamais prezidents."

Vēl gan jāsaņemas, kā beigsies vēlēšanas Vācijā un Eiropas Parlamentā. Ja tur nenotiks drāmatisks pārmaiņas, tad kandidāti varētu palikt Dombrovskis un Katainens. Svarīgs būšot kritērijs, cik labi kandidāts pratis komunicēt ar sabiedrību, ne tikai ES valstu līderiem vien.

Eiropa var būt vienotības elements Baltijas valstīs

Eiropas Savienības (ES) attīstības komisāra Andra Piebalga ieskatā eiropa var būt vienotības elements Baltijas valstīs. 2014. gada 1. janvārī Latvija kļūs par 18. eirozonas valsti. Līdz ar to vienīgā no Baltijas valstīm, kurā nebūs eiropa, paliks Lietuva. Tautājās, vai šī situācija nešķēl Baltijas valstis un nekaitēs to vienotībai, Piebalgs skaidro, ka uzņemšana eirozonā ir individuāla. Līdzīgi savulaik Igaunija tika uzaicināta uz sarunām par iestāšanos ES, bet Lietuva un Latvija palika ārpusē.

Andris Piebalgs

"Bet tas bija ļoti īss brīdis. Domāju, ka Lietuva pēc diviem gadiem neapšaubāmi arī būs eirozonā. Politiski lietuvieši ir pilnīgi skaidri pateikuši, ka viņi būs eirozonā, un viņi arī to mēģina darīt īstermiņā, nevis ilgtermiņā," intervijā sacīja Piebalgs.

Igaunijas finanču ministrs: eiropa ieviesta Latvijai būs liels atvieglojums

Igaunijas finanču ministrs Jirgens Ligi intervijā sacījis, ka iestāšanās eirozonā Latvijai būs liels atvieglojums, un piebildis, ka saistībā ar gaidāmo Latvijas pievienošanos eirozonai izjūtot tikpat lielu dvēseles pacēlumu kā pirms pāris gadiem, kad eiropa tika ieviesta Igaunijā. "Latvijā ekonomikas kritums bija daudz lielāks nekā savulaik Igaunijā. Iestāšanās eirozonā viņiem būs liels atvieglojums," sacīja Ligi

preses konferencē Tallinā. Eiropa cels Latvijas autoritāti un uzticamību, uzsvēra Igaunijas finanču ministrs.

Eiropa monētu komplektu kartona iesaiņojumos ražos Lielbritānijas uzņēmums

Latvijas Bankas izsludinātajā konkursā par eiropa aprožības monētu komplektu kartona iesaiņojuma ražošanu un piegādi Bādenes-Virtembergas Valsts kalnveivim uzvarējis Lielbritānijas uzņēmums *Zenith Print & Packaging Limited*. Uzņēmums apņēmis šo pakalpojumu nodrošināt par 18 860,79 latiem bez pievienotās vērtības nodokļa. Latvijas Bankas pērnruuden izsludinātajā konkursā par Latvijas eiropa monētu kalšanu uzvarēja Bādenes-Virtembergas kalnveivis Vācijā.

Svin Latvijas armijas dzimšanas dienu

Uz Latvijas armijas 94. dzimšanas dienas sarīkojumu Rīgā pie Brīvības pieminekļa bija ieradusies simtiem cilvēku un daudzi bija nēmuši līdzīgu bērnu. Brīvības pieminekļa laukuma malā bija uzlieta informātīva telts, bet tai blakus novietota armijas automašīna *Hummer HMMWV*, kurā interesenti varēja arī iekāpt. Atklājot sarīkojumu, ar defilē priekšnesumu uzstājās Nacionālo bruņoto spēku orķestris. Pēc tam klātesošos uzrunāja aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Apvienotā stāba priekšnieks Juris Zeibārts, uzsvērot, ka Latvijas valsts nepastāvētu, ja nebūtu Latvijas armijas.

Pirms koncerta aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Apvienotā stāba priekšnieks brigādes ģenerālis Juris Zeibārts tikās ar goda viesiem - karavīriem, kas pēdējo triju gadu laikā saņēmuši valsts, Aizsardzības ministrijas un NBS apbalvojumus, zemessargiem un ar perspektīvāko jaunsgardu. Viņu vidū bija arī divi Stāba bataljona karavīri, kas goda sardzē pie Brīvības pieminekļa nostāvējuši jau 1000 stundu.

Vašingtonā notika konsultācijas politiskos un ekonomiskos jautājumos

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs (*attēlā*) uzturējās darba vizītē Vašingtonā, kur notika konsultācijas politiskos un ekonomiskos jautā-

jumos ar ASV Valsts departamenta, Nacionālās drošības padomes, Aizsardzības departamenta un Valsts kases amatpersonām.

Konsultāciju laikā tika apspriesta Latvijas un ASV sadarbība starptautiskajās organizācijās, NATO un EDSO aktuālie jautājumi. Notika apmaiņa ar padziļinātiem viedokļiem par Afganistānu, Ziemeļu apgādes tīkla darbības nodrošināšanu un tā turpmāko attīstību. Tika pārrunāti ar Eiropas Savienības un ASV Transatlantiskās Tirdzniecības un investīciju partnerības līgumu saistītie jautājumi. Sarunās uzmanība tika pievērsta iespējām sadarbību paplašināt Centrālās reģionā, apspriestas Latvijas un ASV attiecības ar ES Austrumu partnerības valstīm un Krieviju, kā arī jautājumi par sadarbību Baltijas jūras reģionā.

Valsts prezidents Andris Bērziņš

11. jūlijā svinīgā ceremonijā Melngalvju namā pasniedza akreditācijas vēstules jaunajai Latvijas Republikas ārķertējam un pilnvarotajam vēstnieci Krievijas Federācijā *Astrai Kurmei*.

Foto: Prezidenta kanceleja

Astra Kurme darba gaitas Ārlietu ministrijā uzsāka 1993. gadā. Savā diplomātes karjērā Kurme strādājusi Latvijas Republikas pastāvīgajā pārstāvēībā Eiropas Savienībā, bijusi Finanču un īpašumu departamenta direktore, Eiropas Savienības departamenta direktore, Eiropas Savienības jautājumu direkcijas vadītāja un valsts sekretāra vietniece. No 2006. līdz 2011. gadam Kurme bija Latvijas ārķertējā un pilnvarotā vēstniece Itālijas Republikā, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijā (FAO), Maltes Republikā, Sanmarino Republikā, kā arī Albānijas Republikā. No 2011.gada līdz šim brīdim veica Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces – administratīvās direktoras amata

SPILGTS CITĀTS

„Nekādus draudus no Krievijas neredzu..”

Pēteris Avens ir Maskavas *Alfa-Bank* direktoru padomes priekšsēdis. Pēc žurnāla *Forbes* versijas Avens ar 5,4 miljardus dolaru lielu kapitālu ierindots bagātāko uzņēmēju TOP 25. vietā.

Pēteris Avens ir Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcas atjaunošanas ģenerālsponsors. Lasītājiem ieskatam sniedzam fragmentus no viņa intervijas žurnālam *Klubs*.

Kas, jūsuprāt, Baltijā notika 1940. gadā?

Notika okupācija. Es neizvēlos izteicienu. Notika pasaules dalīšana. Bija Molotova-Ribentropa pakts. Tā formula, kas jūsu politikā figurē, – bija okupācija, okupantu nav –, manuprāt, ir miermīlīga.

Kāpēc Krievijai ir tik grūti to atzīt?

Es nezinu, es nezinu. Gandrīz visi normālie cilvēki Krievijā labi saprot. Vai tad mēs oficiāli neesam to atzinuši?

Jelcins atzina minēto paktu, bet Putins nekad. Latviešiem būtu svarīgi to dzirdēt, tas uzlabotu attiecības.

Ziniet, es uzskatu, ka jārunā godīgi par to, kas ir bijis. Okupācija bija. Mana vecmāmiņa 1949. gadā nomira izsūtījumā Sibīrijā. Tēva tante, pie kuŗas braucām, arī bija izsūtīta. Tāpēc man teikt ko citu būtu negodīgi pret saviem senčiem.

No otras pusēs, ir godīgi jāatzīst, ka latvieši nospēlēja asiņainu lomu krievu revolūcijā. Ja ne latviešu sarkanie strēlnieki, vēl nevar zināt, kāds te būtu režīms. Ir vienkārši godīgi par to jārunā no abām pusēm. Visu pirmo čekas vadību veidoja latvieši. Katrai tautai ir par ko justies vainīgi. (...) Turpinot temu par grieķu nožēlu, gribu teikt, ka neesmu dzirdējis, ka Latvijā kāds būtu iesēdināts par ebrēju šaušanu. Tas nav noticis ne Latvijā, ne Lietuvā, ne Igaunijā. Vācieši kā tauta pārdzīvoja grieķu nožēlu par to, ko viņi izdarījuši 20. gadsimtā.

Vai krieviem nevajag grēksūdzi?

Es teicu, ka vajag vīsiem.

Kā mazai valstij izdzīvot, kad blakus ir tik liels kaimiņš?

Latvija ir Eiropas Savienībā. Nekādus draudus no Krievijas neredzu. Rusofobija traucē normālu ekonomisko attīstību. Somija un Austrija 20. gadsimtā cēla savu ekonomiku, izmantojot ģeogrāfisko stāvokli, jo bija tilts starp Eiropu un PSRS. Man bailes no krieviem nav saprotamas. (...) [Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs] nobalsoja par otru valsts valodu.

Ja man jautātu, es būtu par otru valodu. Kāpēc Somijā ir divas valsts valodas un nekas slikts nenotiek? Tā ir cieņa pret mazāku. Tas ir demokrātiski un pareizi. Latvijā daudzi runā krieviski, tā ir realitāte. (Mazliet iekarst.) Kāpēc nevar būt divas valodas? Es tiešām to nesaprotu.

Jūs taču pats iepriekš teicāt – bija okupācija.

Un kas tālāk? Somus arī zviedri okupēja. Un? Tas ir jāpārvar. Ja būtu trīs valodas, būtu vēl labāk.

Ir daļa krievu, kuŗi ir lojāli.

Un, jo tālāk, jo būs lojālāki.

pienākumus. Vēstniece apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni par ieguldījumu Latvijas diplomātisko attiecību veicināšanā un attīstībā, kā arī ir saņēmusi Itālijas Republikas valsts apbalvojumu – ordeni *Ordine della Stella d'Italia*.

*

Valsts prezidents pasniedzis akreditācijas vēstules jaunajam Latvijas vēstniekam EDSO **Bah-tijoram Hasanam** un jaunajam Latvijas vēstniekam Melnkalnē **Imantam Lieģim**.

Esplanādē 2014 atklāta Rīga 2014 attēlu galerija

Radoši informācijā telpā *Esplanāde 2014*, piedaloties ārvalstu vēstniekiem un pārstāvjiem Latvijā, tika atklāta interaktīvs rīks, kas saistoši turpina iepazīstināšanu ar projekta *Rīga 2014* programmu un lielākajiem kul-

tūras sarīkojumiem citās Eiropas pilsētās.

Ārvalstu vēstnieki Latvijā palaida gaisā krāsainus balonus, kas vēstīja par kādu no *Rīga 2014* programmas sarīkojumiem, tādējādi simboliski nosūtot *Rīga 2014* programmu plašāk pasaulē, ziņojot par gaidāmajiem notikumiem arī digitālo mākoņu veidā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Tikšanās ar Polijas Senāta maršalu

Latvijas vēstnieka Polijā Einara Semaņa sarunā ar Polijas Senāta maršalu Bogdanu Borusēviču augstu tika novērtēta Latvijas un Polijas attiecību ciešā saikne un draudzīgais raksturs un vēstnieka Semaņa personiskais ieguldījums šo attiecību stiprināšanā.

Polijas Republikas Senāta maršals Bogdāns Borusēvičs (pa kr.) un vēstnieks Einars Semaņš

Maršals apsveica Latviju par tās panākumiem, pievienojoties eirozonai, un uzsvēra, ka iestāšanās valūtas savienībā ir arī Polijas stratēģiskais mērķis. Borusēvičs pievērsās gaidāmās Latvijas prezidentūras Eiropas Savienībā dienaskārtībai un puda gandarījumu, ka Latvijas prezidentūras prioritāte ir Austrumu partnerība.

Leģendārais Ērenpreiss prezentējis jauno velosipēdu kolekciju

Rīgā uz AB dambja tika prezentēta leģendārā Ērenpreisa velosipēdu jaunā kolekcija. SIA Ērenpreiss Original līdzīpašnieks un valdes priekšsēdis Toms Ērenpreiss pastāstīja, ka kolekcijas izveidē investēti vairāk nekā 100 000 latu, ko plānots atpelnīt piecu līdz desmit gadu laikā. Jaunajā kolekcijā ir iepriekš izstrādāto modeļu attīstīti un papildināti varianti, kā arī divi pilnīgi jauni velosipēdu modeļu varianti.

Uzņēmums nākamajos gados plāno sākt velosipēdu rāmju ražošanu Latvijā. Patlaban šos rāmjus pēc speciāla Ērenpreiss Original pasūtījuma ražo Taiwanā. Šogad visi Ērenpreisa velosipēdu modeļi ir aprīkoti ar diviem līdz pieciem ātrumiem. Modeļiem Tom un Greta ir ieviests jauninājums - divu pārnesumu automatiskā rumba, kas pārslēdzas pati, pielāgojoties izvēlētajam braukšanas ātrumam. Uzņēmums pērn eksportējis pusi no saražotā velosipēdu apjoma. Sadarbības partneri patlaban ir

Lielbritānijā, Zviedrijā, Šveicē, Igaunijā, Vācijā, Krievijā, Dānijā, Singapūrā un Itālijā.

Amsterdāmā notiek Latvijas dizaina dienas

Latvijas vēstnieks Nīderlandē Māris Klišāns atklāja Latvijas dizaina dienas Amsterdāmā. Dizaina dienu sarīkojums notiek vienā no reprezentablākajiem un populārākajiem veikalos, un to organizē Latvijas vēstniecība Nīderlandē un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvība Nīderlandē sadarbībā ar dizaineriem no Latvijas. Dizaineri vai viņu aģenti veikala telpās prezentē katrs savu zīmolu un iepazīstina ar ražošanas procesu, piedāvājot iespēju arī produktus iegādāties. Visi dizaina elementi ir roku darbs, un tie ir darināti Latvijā. Vēstnieks, apmeklējot dizaina dienas, pārrunāja ar dizaineriem viņu pieredzi sadarbībā ar Nīderlandes uzņēmējiem.

„Putni” no Latvijas pieskandina vēstniecību Igaunijā

Latvijas vēstniecībā Igaunijā viesojās XXVI Starptautiskā Folkloras festivāla *Baltica 2013* dalībnieki no Latvijas – Lēdurgas Kultūras nama folkloras kopa „Putni”, ko vada Ilze Kļaviņa.

Foto: Latvijas vēstniecība Igaunijā

Folkloristi vēstniecībā ar savām dziesmām radīja vienreizīgu latviski tautisku gaisotni, tikās ar Latvijas vēstnieku Igaunijā Kārli Eichenbaumu un vēstniecības darbiniekiem, kopā dziedāja un uzdejoja. Vēstnieks tautas mākslas druas kopējiem pastāstīja par savu darbu, kā arī par vēstniecību un tās ēkas vēsturi.

Reformu partiju vadīs Edmunds Demiters

Reformu partijas (RP) kongresā par valdes priekšsēdi (partijas vadītāju) ievēlēts partijas Saeimas frakcijas priekšsēdis Edmunds Demiters (*attēlā*).

Par Demiteru nobalsoja 92 kongresa delegāti, bet otrs kandidāts - RP valdes loceklis Romualds Ražuks saņēma 42 balsis. Demiters pēc ievēlēšanas atzina, ka novērtē viņam uzticēto milzu atbildību. Viņš nevienam nesolīja vieglas dienas, bet pavēstīja, ka darba katram būs daudz.

Repše partiju dibinās ap gadu miju

Jaunu politisku partiju Einars Repše un viņa domubiedri dibinās vai nu šī gada beigās, vai nākamā gada sākumā, lai varētu startēt nākamajās Saeimas vēlēšanās. Biedrība „Latvijas attīstībai” turpināšot darbību līdztekus partijai.

„Biedrība par partiju nekļūs, partija tiks izveidota blakus biedrībai. Patlaban mēs strādājam ar darbinieku kopas veidošanu, saliedēšanu un programmatisko materiālu izstrādi. Tas ir veids, kā apvienot iespējami plašu ieinteresētu personu loku radošām diskusijām,” sacīja Repše. Daļa biedrības biedru būs partijā, tomēr iestāšanās nebūšot obligāta. Biedrībā uzņems cilvēkus, kuŗi ir arī citās partijās.

Kurzemes kaujas rekonstrukcija Tērvetē

Kaŗa vēstures biedrība „Latviešu kaŗavīrs” un Tērvetes vēstures muzejs 13. jūlijā pie Tērvetes pilskalna rīkoja Otrā pasaules kaŗa notikumu atceri. Sarīkojumā rekonstruēja 1944. gada Kurzemes kauju.

The Tall Ships Races 2013

Viļņus pie Rīgas no 25. līdz 28. jūlijam šķēls vieni no pasaules krāšņākajiem kuģiem, jo Latvijas galvaspilsēta uzņems starptautisko mācību burukuģu un jachtu regati *The Tall Ships Races 2013*.

Regates laikā Rīgā ieradīsies vairāk nekā 100 burinieki un jachtas no 17 valstīm. Iepriekšējo reizi Rīgā šo krāšņo notikumu uzņēma pirms 10 gadiem – 2003. gadā.

Jūrmalas dome nolemj iegādāties Ķemeru sanatoriju
Jūrmalas pilsētas domes deputāti ārkārtas sēdē vienbalsīgi atbalstīja lēmumu iegādāties Ķemeru sanatorijas kompleksu.

Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdis Gatis Truksnis (ZZS) skaidroja, ka pašvaldība Ķemeru sanatorijas kompleksu vēlas iegūt

savā īpašumā, lai tajā saglabātu un atjaunotu sanatorijas un kūrvieta funkciju, kas tādējādi palīdzētu arī apkaimes attīstībai. Pašvaldība jau tagad gatavojoties Ķemeru uzplaukumam, būvējot bērnu dārzu ar 120 vietām, nevis tikai ar 40, kas atbilstu aktuālajam pieprasījumam.

Sīrijas iedzīvotāji mēģina nelikumīgi iebraukt Latvijā

Kārsavas dzelzceļa robežkontroles punktā, veicot Latvijā ar vilcienu Sanktpēterburga - Rīga iecelto personu pārbaudi, robežsargi atkal konstatēja trīs Sīrijas Arabu Republikas pavalstniekus ar viltotiem ceļošanas dokumentiem. Šoreiz personas uzrādīja Zviedrijas uzturēšanās atļaujas. Visas personas nogādātas atpakaļ uz izceļošanas valsti – Krieviju.

Pateicas liliju selekcionāram Jānim Vasarietim

Vecumnieku 8. Liliju svētku atklāšanā Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa (*Vienotība*) pasniedza atzinības rakstu liliju selekcionāram Jānim Vasarietim (*attēlā*) par ieguldījumu spēcīgas Latvijas valsts attīstībā. Āboltiņa pievienojās selekcionāra reiz teiktajam, ka “dzīvē katrs var paveikt daudz, vajag vienīgi gribēt ko darīt, galvenais, lai galva būtu pilna idejām”.

Jānis Vasarietis savu mūžu veltījis skolotāja amatam, kā arī liliju selekcijai un aviācijai un aizvadītajā gadā nosvinēja 90 gadu jubileju. Viņš ir Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks.

Porcelāna mūzejā atklāta izstāde

Rīgas Porcelāna mūzejā atklāta izstāde “Kopā”. Tajā apskatāmi starptautiskajā porcelāna apgleznošanas simpozijā tapuši darbi. Jau 12 gadus Zvārtavas pilī, Latvijas Mākslinieku savienības (LMS) mākslas un izglītības centrā, notiek starptautiski mākslas

simpoziji, ko rīko Latvijas Mākslas akadēmija.

Simpozija mērķis ir aktivizēt Latvijas mākslas integrāciju pasaules mākslas apritē, iesaistot ārzemju dalībniekus un pasākumam iegūstot starptautisku skanējumu, vienlaicīgi populārizējot Latvijas porcelāna tradīcijas un kvalitāti. Simpozija kurātores ir māksliniece, pētniece un pārdarotāja Inese Brants un LMA Keramikas katedras asociētā profesore Ženija Loginova. Simpozijā piedalās 26 mākslinieki no Latvijas, Lietuvas, Polijas, Krievijas, Vācijas, Itālijas un Turcijas. Latviju pārstāv vienpadsmit mākslinieki - gan pieredzes bagāti meistari, gan jaunie talanti.

Pirmo reizi Latvijā izcilākā arābu mūzikas atskaņotāja Fadija Elhāge

Rīgas Sv. Jāņa ev. lut. baznīcā 24. jūlijā introvertās mākslas festivāla *Ad Lucem* atklāšanas koncertā uzstāsies libāņu dziedātāja Fadija Elhāge (alts), kas novērtēta par izcilāko arābu pasaules vokālisti.

Fadija Elhāge

Ar savu brīnišķīgo balsi Elhāge klausītājiem visā pasaulē atklāj gan klasiskās arābu mūzikas bagātības, gan ir starp nedaudzajiem dziedātājiem, kuŗi spēj apvienot Rietumu un Tuvo Austrumu klasiskās mūzikas tradīcijas.

Šī nav pirmā Elhāges tikšanās ar Baltijas reģionu, - 2012. gada maijā Esterhazi pilī Austrijā viņa bija to dažu arābu un Baltijas reģiona mūziķu vidū, kuŗi piedalījās maestro Gidona Krēmera izlolotajā koncertā “Arābu-Baltijas pavasaris” – unikālā projektā par sadarbību starp Arābu mākslas un kultūras fondu, Esterhazi fondu un kamerorķestri *Kremerrata Baltica*, kuŗa mērķis bija tuvināt ģeogrāfiski tālas kultūras, bagātinot skaņu mākslas pasauli ar jauniem igauņu, latviešu, eģiptiešu, libāniešu, sudāniešu, sīriešu, ungāru, itāliešu un armēņu komponistu darbiem.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Kā Latvijai panākt kaut vai Igauniju?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Lai novērtētu vienas vai otras valsts attīstības pakāpi, tās atbilstību augstām prasībām, ir izstrādāti dažādi indeksi ar dažādiem kritērijiem. Nesen Pasaules Ekonomikas Forums publicējis *Global Information Technology Report* kārtējo - 12. laidieni. Šis dokumenta ietvaros ļoti svarīgs un ievērojams ir *Networked Readiness Index 2013*. No tā, cik tālā viena vai otra valsts apguvusi un "liek lietā" bezgalīgās iespējas, ko dod ICT (*Information and Communications Technology*), ir atkarīga šīs valsts nākotne dau-

zdos aspektos, tostarp saimnieciskā stabilitāte, dalība globālajā aprītē un ārējā drošība.

Un ko mēs redzam? Šogad šajā indeksā pirmo vietu ieņem Somija un pēc tās nāk pilsētvalsts Singapūra, Zviedrija, Nīderlande, Norvēģija, Šveice, Lielbritānija, Dānija, ASV un Taivāna. Brīnumzeme Somija! Pēdējos gados šī ziemeļvalsts nemainīgi ierindojas pirmajā desmitniekā it visos svarīgākajos globālos indeksos: gan t.s. dzīves kvalitātes, gan izglītības, veselības aizsardzības, vispārējās sakoptības jomā.

Latvijai jānotaigā gaŗu gaŗais ceļš, lai kaut vai pietuvinātos Somijas līmenim. Toties tepat aiz

Ainažiem - Igaunija! Tā šogad šajā indeksā dižojas 22. vietā - tūlīt aiz Japānas, bet Francija ir tikai 26. vietā. Lietuva pātrinājusi gaitu - tai ticis 32. numurs. Bet Latvija, ko mēdz uzskatīt par modernāku salīdzinājumā ar Lietuvu, atrodas 41. vietā - tik vien. Un tas, ka Krievijas Federācijai tikusi 54. vieta, nūdien nav mierinājums.

Nu kas notiek, kur tā vaina? Kas liedz Latvijai panākt kaut vai Igauniju, kuŗa tai tik daudzos aspektos līdzinās?

Jaunākajā *Stratfor* pētījumā, kur aplūkotas emigrācijas un demografijas problēmas Baltijā, arī "duŗas acīs" Igaunijas labākie rādītāji

salīdzinājumā ar Latviju: pēc *Eurostat* datiem, Latvijā no 2010. līdz 2030. gadam iedzīvotāju kopskaitis saruks par 10%, bet Igaunijā - par 4,5%. Pēdējo divu gadu desmitu laikā caurmēra mūŗa ilgums Latvijā pieaudzis no 70 līdz 73 gadiem, bet Igaunijā - no 70 līdz 76 gadiem. 2013. gada pirmajā ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija 13,1%, bet Igaunijā 10,5%.

Uzdrošināsim minēt: varbūt zināma nozīme ir Igaunijas prezidenta Tomasa Hendrika Ilvesa kurŗa stāju veidojusi ne tikai nacionālā pašapziņa, bet arī rietumnieciskais Eiropas gars. Rīgas

žurnālā *IR* lasāmas (tulkojumā) divas ļoti nozīmīgas Tomasa Ilvesa runas, kas teiktas 2013. gada 26. martā un 10. jūnijā. Igaunijas prezidents uzsvēris: "Mums nav jāskrienas ar savu brīvību." Viņš aicina partijas kļūt atklātām un godīgām, lai nepieļautu demokrātijas norietu.

Minētajā žurnālā *IR* Sanita Upleja piemin no savas mammas dzirdētu latvieŗu teicienu par igauņiem: "Igaunis muguru liec tikai divreiz gadā - kartupeļus stādot un rokot."

Kur tad ir Igaunijas panākumu atslēga? Panākt kaut vai Igauniju - vai tas Latvijai ir pa spēkam?

Franks Gordons

Ak, šī draņķa demokrācija!

Kad pirms pāris nedēļām viesojos Amerikā, starp citu, kopā ar māsām un viņu ģimenēm apmeklēju 4. jūliju, tātad - ASV Neatkarības dienas svinības. Salūts bija grandiozs, laika apstākļi - lieliski, kioskos tapa tirgotas tādas kulināras izvirtības kā panēti un eļļa cepti makaroni ar sieru, kā arī panēti un eļļa cepti *Snickers* markas šokolādes batoniņš. Vārdu sakot, viss, kā nākas.

Salūta laikā Čikāgas priekšpilsētā Mortongrovā vienmērskan mūzika, konkrētāk runājot, dziesmas, kas šādā vai tādā nozīmē ir par Ameriku. Pirms pāris gadiem atskanēja arī Dona Makleina dziesma *American Pie*, kas ir par mūziķu bojāeju aviokatastrofā, taču tas notikuma organizētājus acimredzot netraucēja, jo vārds "Amerika" tik un tā dziesmā ir atrodams. Savukārt citā dziesmā skan teksts: "Es lepojos ar to, ka esmu amerikānis, jo vismaz es zinu, ka esmu brīvs."

Tas, lūk, ir demokrātijas skaidrojums pašos pamatos. Es, cilvēks, esmu brīvs darīt visu, kas nekaitē citiem, tostarp man ir visas tiesības vēlēšanās balsot par tiem kandidātiem, kuŗi man ir tīkami. Nelaime tomēr ir tāda, ka tās pašas tiesības ir arī visiem pārējiem valsts iedzīvotājiem, un tā nu ir situācija, kas nereti liek sabiedrībām un valstīm iebrukt pavisam dziļās auzās.

Piemēram, Ēģipte, kur tautas kustība gāza ilggadējo diktatoru Hosni Mubaraku, bet, ak, tavu nelaime, demokrātikajās vēlēšanās pēc tam ēģiptieŗi ievēlēja Muhamedu Morsi, kas drīz vien atklājās pats ar savām visnotaļ diktatoriskām tendencēm. Nesen situācijā iejaucās Ēģiptes bruņotie spēki, M. Morsi atrodas aiz restēm, un Ēģiptē veidojas kaut kas ne īpaŗi tālu no pilsoņu kaŗa. Islāmisti vēlēšanās guva uzvaru arī Tunisijā, cerības par "amerikāņu tipa" demokrātijā tāpat nepiepildījās Libijā. Sirijas

gadījumā tie, kuŗi cenŗas gāzt diktatoru Baŗaru al-Aŗadu, nekādi demokrātijas piekritēji vis nav, turklāt starp viņiem gadās arī tādi ļaudis, kuŗi atbalsta teroristisko *al Qaeda* kustību.

Tuvāk mūsu paŗu platuma grādiem ir bijusi PSRS, tātad arī mūsu kaimiņvalsts Krievija, kuŗa apgalvo, ka tajā valdot "suverēna demokrācija", lai gan patiesībā tai ar demokrātijā ir tikpat daudz saistības kā zilonim ar skudru. Jā, ļaudis dodas pie urnām, bet priekšvēlēšanu kampaņa notiek ar stingriem cenzūras noteikumiem (opozīcijai Kremļa kontrolētajos plaŗsaziņas līdzekļos netiek ierādīta nekāda vieta). 2012. gada Valsts prezidenta vēlēšanās 11 kandidātiem tika liegta iespēja vispār piedalīties, savukārt Eiropas Drošības un sadarbības organizācija paziņoja, ka "īstas konkurences nemaz neesot bijis un valdības resursu ļaunprātīga izmantošana nodrošinājusi, ka par vēlēšanu uzvarētāju nekad nekādu ņauba nav bijis". Nav īpaŗa iemesla domāt, ka Krievijas (runāsim atklāti) diktators Vladimirs Putins nav guvis balsu vairākumu, taču īsti demokrātikas vēlēšanas tās nu nekādā ziņā nebija.

Mums kaimiņos vēl ir **Baltkrievija**, kur arī notiek "vēlēšanas". 2010. gadā par prezidentu kārtējo reizi kļuva (runāsim atklāti) diktators Aleksandrs Lukaŗenko ar gluŗi padomiskiem 80 procentiem balsu, piedevām nākamajā rītā pēc vēlēšanās ģeka aizturēja vairākus no pārējiem kandidātiem, trīs no viņiem cietumā sēŗ joprojām un paliks tur pietiekami ilgi, lai nevarētu kandidēt 2015. gadā paredzētajās vēlēšanās. Varbūt "uz papīra" tā ir demokrācija (pēc vēlēšanās tās par godīgām un lieliskām pasludināja tādi demokrātijas "korifeŗi" kā Krievija, Sirija un Venecuēla), bet dzīvē tā tomēr nevar teikt.

Arī mūsu valsts vēlēšanu rezultāti var būt ne jau īsti tīkami. Tā, piemēram, 2006. gadā Aigara Kalviŗa vadītā Tautas partija

plūca uzvaras laurus, lai gan jau vēlēšanu dienā bija vairāk nekā skaidrs, ka partija ar savu it kā neatkarīgo "pozitīvisma kampaņu" ir rupji krāpusis politisko partiju financēšanu. Korupcijas novēršanas un apkaŗošanas biroja (KNAB) uzliktais sods par krāpšanu bija tik liels, ka tad, ja partija to samaksātu, tai pašai atliktu tikai pašlikvidēties. Tāpat mūsu Saeimā allaŗ ir bijis krietni liels skaits krēŗa deldētāju un mutes bajāŗu, no kuŗiem nekāda īpaŗi liela labuma nav bijis nekad.

Viens no tiem ir cilvēks, kuŗa uzvārds Latvijas kultūras kanonā ir rakstāms ar zelta burtiem, komponists **Imants Kalniņš**. Politiskajā kanonā gan nekādu zelta burtu nevar būt. Skaņradis *sabija* Augstākajā padomē, arī 5., 7., 8., un 9. Saeimā, bet nekad ne ar likumprojektiem, ne uzrunām no Saeimas tribīnes neizcēŗās, ministros nebija ne reizi. Tāpēc varbūt nav pārsteigums, ka I. Kalniņš par demokrātijā (un atjaunotās Latvijas gadījumā par demokrātikas iekārtas pastāvēšanu nekad nav bijuŗas ņauba) nav īpaŗi priecīgs. Nesen žurnālā *Sestdiena* I. Kalniņš nāca klajā ar ņādu apgalvojumu: "Manā ieskatā jebkuŗa autokrātijas sabiedrībai ir derīgāka par demokrātijā. Jebkuŗa autokrātijas nesabiedrībai un cilvēkiem lielāku labumu." Un vēl, runājot par to, kas I. Kalniņam netiek amerikāņu kultūrā: "Neviens nevar apstrīdēt manu tezi, ka dzelzs priekŗskars lielā mēŗā pasargāja mūs no ņis subkultūras." Tāpat diŗzais komponists savulaik atklātā vēstulē uzslavēja V. Putinu un A. Lukaŗenko par centieniem "nostiprināt savu tautu neatkarību", un *Sestdienā* vēl noskaldīja: "No saviem vārdiem neatkāpjos."

Dievs ar Imantu Kalniņā, mūsu valstī (un ne tikai) gan paŗreizējie, gan bijuŗie politiķi un politiķāņi ir nākuŗi klajā ne jau ar tādiem apgalvojumiem vien. Taču varam priecāties, ka I. Kalniņa piesauktā "autokrātijā"

mums nedraud (kuŗš gan, pēc viņa domām, būtu tai autokrātikajai lomai piemērots?). Kādreizējais Lielbritānijas premjērmministrs Vinstons Čērčils puda politiskajās zinātnēs labi pazīstamo domu, ka "nūdien kādreiz ir teikts, ka demokrācija ir sliktākā pārvaldes forma, izņemot visas pārējas, kuŗas laiku pa laikam ir izmēģinātas".

Kā redzams, daudzviet pasaulē demokrācija nebūt ne vienmēr nodroŗina vislabākos rezultātus. Taču Dievs, sargi mūs no kaimiņū pieredzējumiem un no ap-

galvojumiem, ka arī mums ir vajadzīga diktātūra. Aiz komponista piesauktā "dzelzs priekŗkara" tomēr valdīja bezgala diktatoriska sistēma, lai gan viņš pats tās ietvaros 1977. gadā ieguva LPSR Valsts prēmiju par mūziku kinofilmai "Ezera sonāte". Gan Latvijā, gan Amerikā, gan citur galvenais demokrātijā ir sabiedrības viedums, kuŗa nereti diemŗēŗ pierūkst. Taču piekritu V. Čērčilam: nekās labāks tomēr nav izdomāts.

Kārlis Streips

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ ņodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

„Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs” (LaPa) - gada pilnsapulce jeb nākamais solis ceļā no idejas pie darbiem

Senā ķīniešu parunā teikts, ka ikviens tāls ceļojums sākas ar pirmo soli. „Muzejs un pētniecības centrs – Latvieši pasaulē” (LaPa) pirms dažiem gadiem bija tikai ideja, bet pēc dažu gadu darbības „Latvieši pasaulē” ir ietverts Latvijas Valsts stratēģiskā plāna kultūras nozarē Latvijai svarīgo muzeju un institūciju skaitā, un šī gada 1. jūlijā notikusi pilnsapulce Mākslas muzeja „Rīgas Birža” konferenču telpās pulcēja ap 30 biedru un atbalstītāju, lai atskatītos uz paveikto un pārrunātu turpmāk darāmo. Tāpēc šobrīd gribam īsi iepazīstināt ar tiem darbiem, kas pagājušā gadā izdarīti un tuvākā nākotnē plānoti un labi parāda, kā LaPa no idejas kļūst par darbīgu muzeju ar saviem darbiniekiem, eksponātiem un mājvietu.

„Latvieši pasaulē” mērķis ir izstāstīt Latvijas izceļošanas un emigrācijas stāstu tā, lai tas uzrunātu cilvēku prātus un sirdis kā Latvijā, tā arī ārpus mūsu valsts, sasaucoties ar citu valstu un tautu migrācijas stāstiem un muzejiem. Deviņdesmito gadu sākumā ārpus Latvijas dzīvoja ap 200 000 cilvēku, kuŗu izcelsme saistīta ar Latviju un kuŗiem pēdējos desmit gados pievienojušies vēl vismaz tikpat cilvēku, – latviešu pēdas pasaulē ir arī pēdas latviešu kopīgajā vēsturē. LaPa lielais mērķis ir dzīvs un

Kopsapulces dalībnieki

aktīvs ārzemju latviešu centrs Latvijā.

Pirmajā jūlijā notikušajā kopsapulcē LaPa valdes priekšsēde Maija Hinkle klātesošos iepazīstināja ar pēdējos deviņos mēnešos paveikto. Svarīgākie notikumi šīnī laika sprīdī bija Marianas Auliciemas turneja pa Austrālijas galvenām latviešu kopienām, darbs ar *Rīga 2014* izstādi „Latvieša koferis”, trešā ekspedīcija uz Brazīliju un topošā filma par latviešu kolonijām Brazīlijā, pētniecības ekspedīcija uz Viskonsinas „veclatviešu” kolonijām, ceļojošās LaPa izstādes,

2013. gada LaPa kalendāra izplatīšana, sarunas par mājvietas piedāvājumu Cēsīs. Veikti arī jauno projektu priekšdarbi – Dziesmu svētku stends Vērmanes dārzā, kas iesāk projektu par dziesmu svētku tradīciju ārpus Latvijas un bērnu žurnāla *Mazputniņš* projektu, notiek gatavošanās izstāžu turnejai pa ASV un Kanadu, kas iecerēta novembrī. Detalizētāku informāciju par topošā muzeja notikumiem var atrast LaPa divos apkārtrakstos un mājaslapā www.lapamuzejs.lv. Turpinās arī „Latvieši pasaulē” krājuma pilnveidošana, vācot un

apstrādājot priekšmetus un stāstus, tādējādi sākot aizpildīt muzeja ekspozīcijas saturu. LaPas krājumā pašlaik ir pāri par 700 priekšmetu. Daudzi priekšmeti tika iegūti ekspedīcijās uz Sao Paulo un kolonijām „Vārpa” un „Palma” Brazīlijā. Joprojām pienāk arī dāvināti priekšmeti, piemēram, Viļņa Vilpa saraksts ar priekšmetiem, kas paņemti līdzī, un Latvijas zeme, Franka Gordona līdzpaņemtā Raiņa luga „Jāzeps un viņa brāļi”, kaŗavīra kantīnīte, pūra lāde, kas darināta Austrālijā, *Dziesmu Svētku Vadoņi* u.c.

Noteikti jāpiemin arī izstādes, kuŗas gan sagatavotas iepriekš, tomēr ceļu pie skatītājiem turpināja arī pagājušā muzeja darbības gadā. LaPa veidotā izstāde „Latvieša stāja svešumā” (LSS) angļu valodā, kuŗu sponsorēja Ārlietu ministrija un PBLA, pašlaik ceļo pa Latvijas Republikas vēstniecībām pasaulē kopā ar Tukuma muzeja izveidoto izstādi „Vēstules uz bērza tāss”. LSS tika atklāta Rīgā, Nacionālā archīva direkcijas telpās, un ir apskatāma skatlogos; pēc tam šī izstāde ceļoja uz Otavu, Toronto un Montreālu. Izstāde „Bēgļu ceļi: stāsti un priekšmeti” bija apskatāma Latvijas Universitātes muzeja telpās 2012. gadā no marta līdz maijam; tā tur tika atvērta starptautiskās konferences *Oral History: Dialog with Society* ietvaros. 2013. gada februārī izstāde ceļoja uz Tukuma muzeju, kur to papildināja Tukuma novada ārzemju latviešu eksponāti, ieskaitot rotkaļa Saša Pariņa darbus un Mārtiņa Krūmiņa gleznas. LaPa labprāt izvietotu izstādi arī citos novadmūzejos, ja kādam no tiem būtu interese. Tīmekļa izstāde „Latviešu pēdas pasaulē”, www.pedas.lapamuzejs.lv joprojām ir pieejama latviešu un angļu valodā, un cilvēki to aizvien vēl apmeklē.

(Turpinājums 11. lpp.)

Pertas latviešu mākslinieki ieradušies Latvijā

PĒTERIS CIEMĪTIS • SELGA EŠOTA
GABRIELLE MAZAĻEVSKA
MAIJA MEDENE • JĀNIS NEDĒĻA
MĀRIS RAUDZINŠ • ARVĪDS SODUMS
LOLITA SKYE-LARKA • LEN ŽUKS

jauns vienādojums

8+1

Līdz ar daudzveidīgām kultūras dzīves norisēm Latvijā šovasar uz Tēvzemi atceļojusi arī deviņu Austrālijas latviešu mākslinieku izstāde „Jauns vienādojums 8+1”. Tā skatāma Talsu novada muzejā un Madonas Novadpētniecības un mākslas muzejā.

„Austrālijā attālumi starp pilsetām dažbrīd ir milzīgi, Latvijas iedzīvotājam neapņēdami. Visnomaļāk no citiem biežāk apdzīvotiem latviešu centriem - Melburnas, Sidnejas, Adelaides atrodas

Perta, Rietumaustrālijas provinces galvaspilsēta. Pertas latviešu mākslinieki, tēlnieka Māŗa Raudziņa mudināti un iedvesmoti, šovasar uz savu tēvu dzimteni atved savu darbu izstādi.

Tiesa gan, tā mākslinieku paauzde, kuŗa savas radošās gaitas bija sākusi dzimtenē vai vismaz skolojusies Latvijas Mākslas akadēmijā pēdējos gados pirms izceļošanas, nemēģināja iekļauties svešās zemes kultūrā. Viņi – vismaz liela daļa – visiem spēkiem turējās pie

dzimtenē iegūtā garīgā mantojuma, orientējās uz lokālo latviešu sabiedrību un savā radošajā darbībā labprātāk turpināja reiz iesāktos motīvus un nodevās atmiņām par zaudēto tēvzemi.

Taču cilvēks, tostarp mākslinieks, nevar pastāvēt viens. Viņam nepieciešama sabiedrība. Tas, kā šķiet, 21. gadsimtā atkal liek atgriezties pie kopienas, pie tautas. Viņš meklē cietu pamatu zem kājām, un tā, kā izrādās, ir savas nacionālītātes apzināšanās. Cilvē-

Jaunpiebalgas „Tirumjānēnos” pie māŗicas Dzintras Vilks mājas. No kreisās: Pēteris, Maija, Guntis Plūmiņš, Laura Plūmiņa, Selga

kam ir jāzina, no kurienes viņš cēlies. Tāpēc jaunāku ģenerāciju mākslinieku daiļradē tiešāk vai netiešāk parādās nacionālais aspekts. Viņiem ir nepieciešams kaut vai virtuāli sajūst savu pirmdzimteni, to zemi, kur viņu senči dzīvoši savas saknes. Viņi jūt piederību arī Latvijai, tāpēc ir nepieciešama šāda izstāde, kas, pārvarējusi attālumus un citus šķēršļus, ceļo uz Kurzemi un Vidzemi.”

Tā pašu mākslinieku veidotās grāmatīņas ceļavārdos raksta mūsu laikrakstu mākslas apskatnieks Māris Brancis. Kādā no turpmākajiem numuriem publicēsim arī viņa recenziju.

Ciemu dienās Latvijā satiku mākslinieci **Selgu Ešotu**, kas uz Tēvzemi atbraukusi otru reizi. Pirmā reize bijusi pirms 23 gadiem kopā ar mammu Annu,

rosīgu Pertas nodaļas Daugavas vanadzī. Viņai var pateikties, ka Selgas latviešu valoda rit raiti un interese par Latviju ir dzīva un patiesa. Latvijā Selga ciemojās pie savām māŗicām - tekstilmākslinieces Dzintras Vilks un filoloģijas profesores Maijas Baltiņas. „Mani sajūsmina Latvijas daba un cilvēki, Dziesmu svētki. Esmu sajūsmnāta, dzirdot, kā dzied latviešu koŗi. Neaizmirstami bija iespaidi, ko guvu atjaunotās Jaunpiebalgas baznīcas 1140 gadu svinībās.”

Selga šai mākslinieku izstādē pāŗstāv t. s. *lirisko stīgu* – viņa glezno klusās dabas, krāsainā oforta tehnikā ataino savus ceļojumu iespaidus. Nu noteikti taps jauni darbi, jo Selga kopā ar savu ceļabiedru un draugu pēc Latvijas apciemojuma devās pāŗi Baltijas jūrai uz Zviedriju.

L. K.

NOVADU ZIŅAS

Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcai – 140

Te nu tā ir – balta un grezna kā ligava – Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīca, piedaloties arī daudziem mūsu lasītājiem un pulkam ārzemju latviešu, par ziedotāju nauđu restaurēta un saposta.

12. jūlijā notika plašas svinības par godu restaurācijas pabeigšanai un dievnama 140. gadadienu. Bija ieradies Valsts prezidents Andris Bērziņš, ģenerālsponsors Pēteris Avens no Maskavas, daudz viesu. Atkal skanēja 1914. gadā būvētās un te uzstādītās vācu firmas G. F. Šteinmeijers ērģeles. Skaisto svinību rīkotāji – Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcas atbalsta fonds, ko vada LR Zinātņu akadēmijas viceprezidents, savulaik šīs baznīcas mācītāja Edgara Jundža dēls Tālav Jundzis kopā ar dzīvesbiedri Jaurīti, Jaunpiebalgas novada dome ar tās priekšsēdi Laimi Šāvēju priekšgalā un jaunpiebaldzēni, kas nav žēlojuši ne laiku, ne savu brīvprātīgo darbu, var būt patiesi gandarīti.

Laika posmā no 2009. gada līdz šai – 2013. gada jūlijam ir paveikts neticami liels darbs. Darbs, kuŗa jēga un nozīme nav mērījama ar pasaulīgu, pragmātisku mērauklu. Darbs, kas devis nenovērtējamu pienesumu Latvijas kultūrā un vēsturiskās pašapziņas izpratnē un vairošanā. Žēl, ka archibīskapa Jāņa Vanaga uzrunas vārdu virknējumā tas tā neizskanēja. Un žēl, ka pacilātajiem svētku viesiem bija jānoklausās tik daudz triviālu sacījumu un salīdzinājumu no baznīcas pirmās personas.

Svinīgajā brīdī pie Kārļa Zāles veidotā pieminēklā Pirmā pasaules kara un Brīvības cīņās (1914.–1920. g.) kritušajiem draudzes lo-

cekļiem runāja ģenerālsponsors, novadnieks Pēteris Avens. Viņš atbalsta fondam ziedojis 115 tūkstošus latu. P. Avena dzimtas saknes sniedzas Jaunpiebalgas novadā vismaz kopš 18. gadsimta. Vectēvs Jēkabs ticis iesaukts cara armijā un dienējis latviešu pulkā. Pēc

revolūcijas palicis Krievijā, kur 1927. gadā piedzimis Pēteris tēvs, savulaik PSRS Zinātņu akadēmijas akadēmiķis Oļegs Avens. Jēkabu Avenu, latviešu strēlnieku, nošāva 1937. gadā, viņš apglabāts pie Magadanas. Avenu ģimene cenšas uzturēt saikni ar Latviju.

Uzziņai:

Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīca ir Valsts nozīmes kultūras piemineklis. Tā celta 1801. – 1804. gadā, bet pārbūvēta un paplašināta 1871.–1873. gadā pēc pazīstamā architekta Matiasa fon Holsta (1839 – 1905) projekta. Baznīca lepojas ar vācu firmas „G. F. Šteinmeijers” 1914. gadā uzstādītajām ērģelēm, kā ar ozolkoka grieztu altāri un kanceli, lielajām lustrām. Tā ir ne tikai viena no lielākajām un skaistākajām luterāņu lauku baznīcām, bet arī retajām, kuŗa saglabājusies gandrīz nemainīta sākotnējā veidolā. XIX gs. beigās baznīcā ērģeļu spēles mākslā vingrinājis komponists Emīls Dārziņš.

Šai svinīgajā brīdī LR Zinātņu akadēmijas prezidents prof. Ojārs Spārītis Pēterim Avenam pasniedza LR ZA Goda mecenāta diplomu, jo Avens atbalstījis Latvijas zinātņi ar ievērojamu finansiālu ieguldījumu.

Tovakar spēlēja Nacionālo bruņoto spēku orķestris, dziedāja vīru koris „Tēvzeme”, sieviešu koris

„Sapnis”, kamerkoris „Muklājs”, Latvijas Universitātes absolventu koris „Jubilātē”, Jaunpiebalgas jauktais koris. Viesi mielojās pie Jaunpiebalgas sievu pašu klātajiem galdiem, valdīja prieks, pacilātība un lepnums.

Jaunpiebalgas svētkos priecājās **Ligita Kovtuna** (Lasiet arī 11. lpp.)

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpils domē 10. jūlijā godināja pilsētas XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku dalībniekus. Domes priekšsēdis Jānis Lāčplēsis un viņa pirmais vietnieks apsveica 29 pašdarbības kopu 562 dalībniekus. „Koŗu kaŗos” Rīgā Daugavpils vīru koris „Forte” savā konkurencē izcīnīja 2.vietu un ieguva ceļazīmi uz 2014. gada Pasaulē koŗu olimpiādu Rīgā. Koŗa māksliniecisks vadītājs Jevģenijs Ustinskovs bija arī XXV Vispārējo Dziesmu svētku virsdiriģents. Savukārt vidējās paaudzes deju kopa „Saime” konkursa finālā ieguva 3.vietu.

Mārtiņa fonda psiholoģiskās rehabilitācijas centrā „Dūjas” (patrons Mārtiņš Rītiņš) Kalna pagastā no 1. līdz 9.jūlijam notika vasaras nometne „Mēs esam kopā” bērniem ar īpašām vajadzībām un viņu vecākiem. Saulainais laiks, interesantās nodarbības ar dabas materiāliem un sportiskās aktivitātes ļāva aizmirst ilgstošo ārstēšanas slimnīcā un nogurdinošo ikdienas vienveidību.

Zasas vidusskolā 10 dienas notika Mūžizglītības programmas Comenius apakšprogrammas „Reģionālās partnerības” projekta Cross border cooperation between regions in Latvia and Romania laikā rīkotā „Vasaras akadēmija”. Skolēni devās arī ekskursijā uz Rīgu un apmeklēja Latvijas Kaŗa mūzeju, kur uzzināja, ka Brīvības pieminēklis tapis par visas tautas ziedotiem līdzekļiem. Bērnu iepazīstināja ar lidostu „Rīga”, kur parasti tiek sagaidīti Comenius programmas ārzemju partneri. Daŗs lauku bērns atzina, ka pirmo reizi bijis Rīgā.

Latvijas 44 profesionālās izglītības iestādes līdz 15.augustam uzņems 3000 jaunieŗu (17 – 25 g.v.) Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansiāli atbalstītās profesionālās izglītības programmās 78 profesijās, lai tie 1 – 1,5 mācību gadu laikā varētu apģūt Latvijas tautsaimniecībai noderīgu arudu. Mācības un dzīvoŗana skolas dienēta viesnīcā ir bez maksas. Atkarībā no sekmju līmeņa būs iespējams saņemt stipendiju līdz 80 latu.

Jēkabpils Reģionālajā slimnīcā 11.jūlijā, klātesot Veselības ministrei Inģrīdai Circenei, atklāja slimnīcas jaunuzceltu piebūvi, kur izvietota infekcijas nodaļa un dienas stacionārs. Būvniecība izmaksāja 1 619 870 latus, kas ir financējums no Eiropas Reģionālā attīstības fonda, valsts un Jēkabpils pilsētas budģeta.

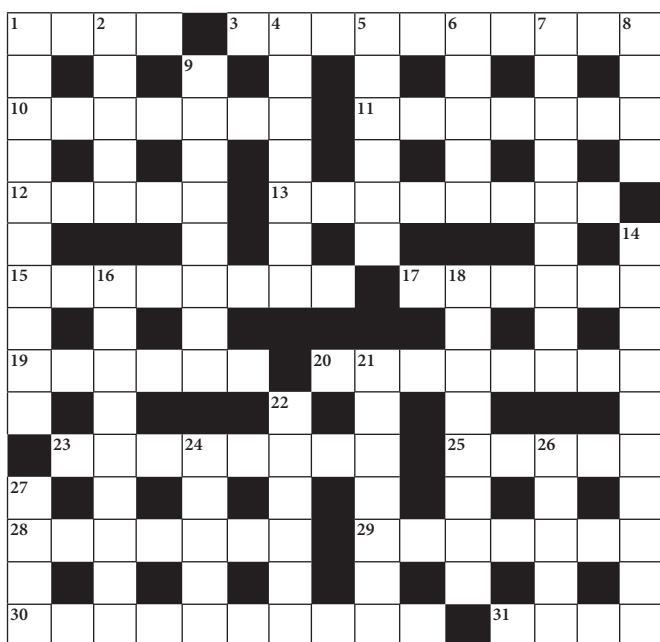
Staburaga pagasta Viģantes parkā no 20. līdz 21. jūlijam noris Latvijas bīskopju gada lielākais notikums „Bīskopju vasara 2013”. Tiks sveikti bīskopības kursu absolventi, notiks pieredzes apmaiņa, iepazīŗšanās ar jaunāko dravu inventāru, līdzekļiem cīņai pret biŗu saimju slimībām. Tiks noteikts raģīgākais bitenieks un kvalitatīvākais ziedu medus.

Viesitē 3. augustā Pilsētas svētku laikā atklās „Zaļo tirģu”, kuŗa izveidē financējums piesaistīts no Latvijas-Lietuvas pārobeŗu sadarbības programmas projekta „Vietējo produktu attīstība Vidusbaltijā”. Būvdarbus veic vietējie uzņēmēji. Uzstātis trīs nojumes ar galdiem, ierīkos ūdensapgādi, elektrību, apģaisojumu un stāvlaukumu tirdzniecībai no automaŗinām. Lielās tirģus dienas notiks katra mēneŗa otrajā ceturtdienā un ceturtajā sestdienā. Arī ikdienā savu produkciju tur varēs tirģot mājražotāji no lauku saimniecībām, amatnieki un rokdarbnieces.

Jēkabpili notika Sporta veterānu savienības 50.sporta spēles, kuŗās pulcēŗas aktīvākie Latvijas un ārvalstu vecmeistari. Notika sacensības vieģlatlētikā un bumbu spēlēs. Koknesē *Liktenģdāŗzā* tika atklāts piemiņas akmens represijās cietuŗajiem sportistiem. Sacensību jubilejā svētku koncertu sniedza pilsētas XXV Vispārējo latvieŗu Dziesmu un XV Deju svētku dalībnieki.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

KRUSTVĀRDU MĪKLA Sastādījis Jānis Reveliņš

Līmeniski. 1. Latvieŗu dzejnieks, filozofs (1923-2006). 3. Misticisma paveids, kas saistīts ar pēcnāves dzīvi. 10. Prozas grāmatas „Dzīves svinēŗana” autore. 11. Bostonas simfoniskā orķestŗa jaunais galvenais diriģents. 12. Daugavpili dzimis pasaules slavenģ gleznotājs (1903-1970). 13. Līdzekļi, ko pēc likuma pienākas maksāt kādai personai sakarā ar ģimenes attiecībām. 15. Latvieŗu strēlnieku

komandieris, vēlāk (1918-1919) pirmais Padomju Krievijas bruņoto spēku virspavēlnieks. 17. Vēstī. 19. Sens kaujas ierocis. 20. Garīdznieki, kas vada draudzi. 23. Slavenākais latvieŗu ainavu gleznotājs (1872-1945). 25. Viena no dzejas mūzām sengrieķu mītoloģijā. 28. Daudzģadīģis sūreņu dzimtas lakstaugs. 29. Logseģas. 30. Atrasties cieŗi līdzās kam. 31. Kamieļu dzimtas dzīvnieks.

Stateniski. 1. Latvijas pirmais

āŗlietu ministrs. 2. Klepot. 4. Līdzeni; lēŗeni. 5. Dzīvnieks – pasaku varonis. 6. Holandē vispopulārākais zieds. 7. Olimpiādas dalībnieks. 8. Žāvē. 9. Nepārstas, ļoti retas parādības. 14. Sena imperija (tagad Irakas teritorijā). 16. Apķārtraksts. 18. Lūģŗana. 21. Nerātne. 22. Nest ko smagu. 24. Materiāls. 26. Ventas pieteka. 27. Dīģlis.

Krustvārdu miklas (BL Nr. 26) atrisinājums

Līmeniski. 7. Kapsulas. 8. Peliķāns. 10. Smirna. 11. Azūrs. 13. Bekars. 14. Tīne. 15. Sēre. 16. Krasas. 18. Snieģs. 20. Anita. 23. Paks. 25. Olga. 27. Zaķis. 28. Komētas. 29. Atoss. 30. Kalts. 33. Laterna. 34. Alods. 36. Segģa. 37. Sils. 38. Penss. 40. Slīpas. 43. Sasist. 45. Tons. 47. Stop! 48. Saikģi. 49. Somas. 50. Alises. 51. Austrumi. 52. Kartings.

Stateniski. 1. Spurģs. 2. Mulģts. 3. Asize. 4. Spars. 5. Zilbes. 6. Kārkģli. 7. Kamerģna. 9. Sprigģans. 11. Anta. 12. Sēna. 17. Aras. 19. Nuga. 21. Nometne. 22. Teteris. 23. Pģkģts. 24. Skola. 25. Ostas. 26. Atols. 31. Amalgama. 32. Sena. 34. Alva. 35. Dresģlers. 38. Pģns. 39. Sets. 41. Pģkaso. 42. Stģprs. 43. Sparta. 44. Stģrna. 46. Solis. 47. Sauka.

SPORTS SPORTS SPORTS

Medaļu lietus Latvijas sportistiem

Divi zelta šķēpi

Latvijas šķēpmetēji **Zigmunds Sirmais** un **Līna Mūze** izcīnīja zelta godalgas Tampērē, Somijā, Eiropas U-23 meistarsacīkstēs vieglatlētikā.

Zigmunds Sirmais

Pašreizējais pasaules junioru rekordists un 2011. gada Eiropas čempions šajā vecuma grupā Sirmais labākajā mēģinājumā raidīja šķēpu 82,77 m tālu. Tas ir viņa labākais rezultāts šosezon. Taču Sirmajam vēl neizdevās izpildīt pasaules meistarsacīkšu A normatīvu - 83,50 m. Otrās vietas ieguvējs vācietis Bernhards Zeiferts no Sirmā atpalika 35 centimetrus. Otrs mūsu šķēpmetētājs **Rolands Štrobenders** ierindojās ceturtajā vietā, labāko rezultātu sasniedzot pēdējā mēģinājumā - 77,81 m.

Savā labākajā - sestajā mēģinājumā **Līna Mūze** (*attēlā*) sasniedza rezultātu 58,61 m, izcīnot ļoti pārliecinošu uzvaru, jo tuvākā sekotāja - vāciete Sāra Majere tika apsteigta vairāk nekā par trīs metriem.

Pasaules jauniešu meistarsacīkstēs – divas bronzas

Latvijas šķēpmetēja **Anete Kociņa** izcīnīja trešo vietu Odesā (Ukraina) pasaules jauniešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā.

Anete Kociņa

Finālsacensībās Kociņa savā labākajā mēģinājumā sasniedza rezultātu 54,26 m, kas ceturtais vietas ieguvēju ļāva apsteigt par nieka diviem centimetriem. Labāko rezultātu Anete sasniedza jau pirmajā mēģinājumā, trijos citos viņas raidītais šķēps piezīmējās starp 52 un 53 m atzīmi, bet divi metieni netika ieskaitīti. Par pasaules čempioni ar rezultātu 61,47 metri, kas ir meistarsacīkšu rekords, kļuva austrāliete Makenzija Litla.

Bronzas medaļu ieguva arī kārtslēcēja **Krista Obižajeva**. Latvijas jaunā sportiste ar pirmo mēģinājumu pārvarēja 3,80 m.

Augstu, augstu...

Turpinājumā 3,95 m augstums Obižajevai padevās tikai ar trešo mēģinājumu, bet 4,05 m atzīme tika pārlēkta ar pirmo reizi. Obižajeva vēl mēģināja arī 4,15 m augstumu, taču visi trīs piegājieni bija nesekmīgi.

Pasaules universiādā – sudrabs un divas bronzas

Latvijas septiņcīniece **Laura Ikauniece** Pasaules universiādā Kazanā (Krievija) izcīnīja sudra-

ba medaļu. Septiņu disciplīnu summā Ikauniece ieguva 6321 punktu, - tas ir viņas sezonas rekords. Lauras rezultāts 100 m sprintā bija 13,85 (otrā vieta), augstlēkšanā - 1,80 (5.v.), lodes grūšanā - 12,88 (7.v.), 200 m - 24,08 (3.v.), tāllēkšanā - 6,20 (3.v.), šķēpa mešanā - 48,67 (4.v.), 800 m - 2:14,10 (4.v.).

Laura Ikauniece

Par uzvarētāju ar 6623 punktiem kļuva Tatjana Černova no Krievijas, bet trešā ar 6269 punktiem bija ungāriete Gjorgija Živočka-Farkaša.

Par airētājas Elzas Gulbes bronzas medaļu ziņojām mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Bronzas godalgu izcīnīja arī Jānis Rērihs jostu cīņā.

*

Universiādā Latvijas svarcēlājs **Artūrs Plēsnieks** raušanu sāka ar 170 kg smagumu, ko veiksmīgi arī pacēla, bet pārējie divi mēģinājumi viņam bija nesekmīgi. Grūšanā Plēsnieks pieveica 205 kilogramus smagu stieni, bet tālāk sacensības neturpināja. Tādējādi ar 375 kilogramiem kopsummā Latvijas sportists ierindojās septītajā vietā.

Latvijas gaŗo distanču skrējējs **Jānis Višķers** izcīnīja 15. vietu pusmaratonā. 21 km gaŗo distancē Višķers veica stundā septiņās minūtēs un deviņās sekundēs, kas ir viņa personiskais re-

kords. Kopumā sacensībās finišēja 40 sportisti, bet par uzvarētāju ar laiku stunda trīs minūtes un 37 sekundes kļuva Sibabalve Mzazi no DĀR.

BMX dubultuzvara

Beigušās Eiropas meistarsacīkstes BMX ritenbraukšanā. Iepriekš čempiona titulu sev jau bija nodrošinājis divkārtējais olimpiskais čempions Māris Štrombergs, tāpēc viņš beidzamajos posmos Beļģijā nepedalījās. Par sudraba medaļas laureātu kļuva **Edžus Treimanis**, kas 11. posmā izcīnīja otro, bet 12. posmā - astoto vietu.

Edžus Treimanis

Sezonas kopvērtējumā Mārim Štrombergam 351, Edžum Treimanim - 311, Richardam Veidem - 275, Tomam Mankusam - 230 punkti. Junioru grupā Kristenam Krīgeram ceturta vieta.

Dāmu konkurencē **Sandra Aleksejeva** ierindojās 14. vietā.

Orientieristiem bronza

Pasaules meistarsacīkstēs orientēšanās sportā Somijā Latvijas

Edgars Bertuks distancē

orientierists **Edgars Bertuks** gaŗajā distancē izcīnīja bronzas medaļu, vidējā distancē - astoto vietu. 6,3 km gaŗo distancē Bertuks veica 39 minūtēs un 51 sekundē, no trešās vietas ieguvēja atpaliekot par pusotru minūti. Par pasaules čempionu šajā distancē kļuva Leonīds Novikovs no Krievijas - 37 minūtes un 45 sekundes. Mārtiņš Sirmais izcīnīja 12., Kalvis Michailovs - 40. vietu.

Stafetē Latvijas vienība, kuŗā startēja Kalvis Michailovs, Mārtiņš Sirmais un Edgars Bertuks, izcīnīja 12. vietu. Par pasaules čempioniem kļuva Krievijas sportisti, kam Latvijas orientieristi zaudēja astoņas minūtes un 36 sekundes.

Plūdmales volejbolā labākā - piektā vieta

Šveices pilsētā Gštādē risinājās Pasaules kausa izcīņas kārtējais posms plūdmales volejbolā. Vislabāk veicās **Aleksandram Saailovam ar Jāni Šmēdiņu**. Viņi iekļuva ceturtdaļfinālā, kur cieta zaudējumu pret amerikāņu duetu, nobeigumā ierindojoties piektajā vietā.

Citi Latvijas dueti cīnījās neveiksmīgi. Kvalifikācijas turnīra barjēru nepārvarēja Ruslans Sorokins ar Tomu Šmēdiņu. Viņi palika 25. vietā.

Mārtiņš Pļaviņš un Jānis Pēda izslēgšanas turnīrā pirmajā spēlē zaudēja, bet otro nepabeidza, jo Pēda bija guvis muguras savainojumu. Mārtiņam Pļaviņam pēc atgriešanās no turnīra tika konstatēts meningīts vieglā formā. Viņš tika hospitalizēts.

*

Pasaules U-19 meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā Portugalē startēja dueti Vlads Smirnovs/Edgars Potašovs, kā arī Alise Pastare/Anete Briņķe. Jaunietes astotdaļfinālā uzvarēja, bet ceturtdaļfinālā zaudēja, turnīru beidzot devītajā vietā. Smirnovs/Potašovs izslēgšanas spēļu pirmajā kārtā zaudēja un sacensības beidza 17. vietā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

“Straumēnos” svētdien, 4. augustā, plkst. 10.30 DVF nodaļu pārstāvju ārkārtējā sanāksme par “Straumēnu” attīstības projektu. Lūdzu pusdienas pieteikt pie Juŗa Krieva 01788 535132 ne vēlāk kā līdz 2. augustam. Apmeklēt lūdz DVF valde.

“Straumēnos” svētdien, 8. septembrī, plkst. 10 DVF delegātu pilnsapulce. Apmeklēt lūdz DVF valde.

DIEVKALPOJUMI
A USTRUM ANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere
Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT,

svētdien, 4. augustā, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 4. augustā, plkst. 15 dievkalpojums.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Līdsā, LS16 6AH, Lawnswood kapsētas kapličā, svētdien, 28. jūlijā, plkst. 12, Kapu svētki.

Halifaksā, Stoney Royd kapsētā, svētdien, 4. augustā, plkst. 14 Kapu svētki.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, BD18 4BG, Nab Wood kapsētas kapličā, svētdien, 21. jūlijā, plkst. 14 Kapu svētki.

Viesis māc. Mārtiņš Urdze **Bradfordā**, Vācu baznīcā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, svētdien, 18. augustā, plkst. 10.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, 28. jūlijā, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldu.

Boltonā BL1 5BU, Heaton kapsētā, sestdien, 3. augustā, plkst. 13 ziedu nolikšana un svētbriģis kapsētā.

Londonā, Zviedru baznīcā, 6-11 Harcourt St, WIH 4AG, svētdien, 28. jūlijā, plkst. 14 dievkalpojums. Sprediķo prāv. Dr. Andris Abakuks.

Rovfantā, Rovfantas muižā, RH10 4NG, svētdien, 21. jūlijā, plkst. 11.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Sprediķo prāv. Dr. Andris Abakuks.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Esslingenā, Dienvidu baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, svētdien, 28. jūlijā, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

ZVIEDRIJA

Izbraukums ar kuģi pa Stokholmas arhipelagu
Latviešu Pensionāru apvienība ielūdz uz izbraukumu ar kuģi

pa Stokholmas šērām zviedru gida pavadībā, kuŗš stāstīs par celtnēm, dabu un salīņam mūsu braucienā. Kuģītis aties trešdien, 28. augustā, plkst. 10.30 no Strandvāgen, ārpus Grand Hotel. Brauksim ar kādu no *Strömma* vecākiem kuģīšiem.

Pēc izbraukuma apm. 2 ½ stundu būsīm atkal pie Strandvāgen. Cena 240 kr. Ar kopīgu maltīti (lunch) 340 kr.

Pieteikšanās, vēlākais, 20. augustā pie Mudites Hoogland Krastas mudite_hk@hotmail.com tālr.: 08 7526334 vai 08 57162783 vai Diānas Krūmiņš Engstedt kab. tālr. 073 9453966.

Visi laipni aicināti!

LPK

Cienot pagātņi ar ticību nākotņei! Arī latviešu mākslai jāpārnāk mājās!
Nopirkšu latviešu vecmeistaru gleznas.
Mob. telefons Rīgā +371 29613547
e-pasts regina-stikuta@inbox.lv